

Ustawa o wspieraniu nowych inwestycji. Komentarz

Wydanie 2.

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

1. Ustawa o wspieraniu nowych inwestycji

z dnia 10 maja 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 1162)

Tekst jednolity z dnia 16 września 2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 1752)

(zm.: Dz.U. 2021, poz. 2105)

Rozdział 1. Przepisy ogólne

Art. 1. [Zakres przedmiotowy]

Ustawa określa zasady udzielania przedsiębiorcom wsparcia na realizację nowych inwestycji, organ właściwy w sprawach wspierania nowych inwestycji oraz jego kompetencje i tryb działania, a także zadania zarządzających obszarami odpowiedzialnych za wspieranie nowych inwestycji.

Spis treści

	Nb
1. Zakres przedmiotowy	1
2. Forma udzielania wsparcia	2
3. Organ właściwy	3
4. Zarządzający obszarem	4

1. **Zakres przedmiotowy.** Artykuł 1 określa zakres przedmiotowy 1 WspierNowInwU. Przedsiębiorcy na podstawie przepisów WspierNowInwU mogą ubiegać się o wsparcie na realizację nowych inwestycji na zasadach w niej określonych. Za wspieranie nowych inwestycji odpowiedzialni są zarządzający obszarami. W przeciwieństwie do rozwiązań przewidzianych w StrefyEkonU ograniczonych do inwestycji realizowanych w konkretnych lokalizacjach, o wsparcie przewidziane w WspierNowInwU mogą ubiegać się przedsiębiorcy z terenu całego kraju, niezależnie od miejsca prowadzonej działalności gospodarczej. Narzędzie wsparcia ma zastosowanie do nowych inwestycji realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z zachowaniem warunku przeznaczenia terenów. Przedmiotowe rozwiązanie zlikwi-

Art. 2

1. Ustawa o wspieraniu nowych inwestycji

dowało długotrwałą i obciążającą przedsiębiorcę i administrację publiczną procedurę zmiany granic SSE oraz ograniczenie obszarów, na których można było uzyskać wsparcie.

- 2 **2. Forma udzielania wsparcia.** Wsparcie na realizację nowej inwestycji jest udzielane w formie zwolnienia od podatku dochodowego, na zasadach określonych odpowiednio w PDOPrU albo PDOFizU.
- 3 **3. Organ właściwy.** Organem właściwym w sprawach wspierania nowych inwestycji jest minister właściwy ds. gospodarki. Obecnie organem tym jest Minister Rozwoju i Technologii (Ministerstwo Rozwoju i Technologii zostało powołane na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z 12.8.2021 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Rozwoju i Technologii, Dz.U. z 2021 r. poz. 1470). Wcześniej odpowiedzialnym za SSE był Minister Rozwoju i Technologii, następnie Minister Aktywów Państwowych.
- 4 **4. Zarządzający obszarem.** Ustawa określa również szczegółowe zadania zarządzających obszarami. Zarządzający obszarem to zarządzający SSE ustanowioną na podstawie przepisów StrefyEkonU. Ustawa nakłada na zarządzających obszarem m.in. obowiązek pomocy przedsiębiorcom w realizacji projektów, podejmowanie działań zmierzających do powstawania nowych inwestycji i ich rozwoju na terenie zarządzanego obszaru. Zarządzający obszarami funkcjonują jako regionalni koordynatorzy udzielania pomocy publicznej w obszarze instrumentu zwolnień podatkowych i dotacji rządowych. Szerzej na temat zadań zarządzających zob. kom. do art. 7 WspierNowInwU.

Art. 2. [Objaśnienie pojęć]

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

1) nowa inwestycja:

- a) inwestycję w rzeczowe aktywa trwale lub wartości niematerialne i prawne związane z założeniem nowego zakładu, zwiększeniem zdolności produkcyjnej istniejącego zakładu, dywersyfikacją produkcji zakładu przez wprowadzenie produktów uprzednio nieprodukowanych w zakładzie lub zasadniczą zmianą dotyczącą procesu produkcyjnego istniejącego zakładu lub
- b) nabycie aktywów należących do zakładu, który został zamknięty lub zostałby zamknięty, gdyby zakup nie nastąpił, przy czym aktywa nabywane są przez przedsiębiorcę niezwiązanego ze sprzedawcą i wyklucza się samo nabycie akcji lub udziałów przedsiębiorstwa;

- 2) **obszar** – tereny określone w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 3, na których zarządzający obszarem wykonuje zadania określone ustawą;
- 3) **przedsiębiorca** – przedsiębiorcę w rozumieniu art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2019 r. poz. 1292 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 424 i 1086);
- 4) **zarządzający obszarem** – zarządzającego specjalną strefą ekonomiczną ustanowioną na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 482 i 2020 oraz z 2020 r. poz. 284 i 1086);
- 5) **kryteria jakościowe** – warunki zgodności ze średniookresową strategią rozwoju kraju, o której mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2019 r. poz. 1295 i 2020 oraz z 2020 r. poz. 1378), szczegółowo określone w przepisach wydanych na podstawie art. 14 ust. 3 pkt 3;
- 6) **kryteria ilościowe** – minimalne koszty inwestycji uzależnione od poziomu bezrobocia w powiecie, w którym ma być realizowana nowa inwestycja, szczegółowo określone w przepisach wydanych na podstawie art. 14 ust. 3 pkt 2; w przypadku gdy inwestycja jest położona w więcej niż jednym powiecie, poziom bezrobocia ustala się na podstawie tego powiatu, w którym znajdzie się większa część terenu, na którym zostanie zlokalizowana nowa inwestycja;
- 7)¹ **koszty kwalifikowane nowej inwestycji** – poniesione w okresie ważności decyzji o wsparciu:
 - a) **koszty inwestycji kwalifikujące się do objęcia pomocą publiczną z tytułu nowej inwestycji**, z wyłączeniem kosztów poniesionych na samochody osobowe, środki transportu lotniczego, tabor pływający oraz inne składniki majątku służące głównie celom osobistym przedsiębiorcy, a w przypadku przedsiębiorcy będącego spółką handlową – głównie celom osobistym jej wspólnika albo akcjonariusza, pomniejszone o naliczony podatek od towarów i usług oraz o podatek akcyzowy, jeżeli możliwość ich odliczeń wynika z odrębnych przepisów, lub
 - b) **dwuletnie koszty pracy poniesione przez przedsiębiorcę na tworzenie określonej liczby nowych miejsc pracy, przez określony**

¹ Art. 2 pkt 7 w brzmieniu ustawy z dnia 29.10.2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 2105), która wchodzi w życie 1.01.2022 r.

czas, w związku z realizacją nowej inwestycji, jakie mogą być uwzględnione przy określaniu maksymalnej pomocy publicznej.

Spis treści

	Nb
1. Zakres przepisu	1
2. Zmiany ustawowe	2
3. Nowa inwestycja	3
4. Nabycie aktywów zakładu	4
5. Brak powiązań	5
6. Zakład a przedsiębiorstwo	6
7. Pojęcie zakładu i przedsiębiorstwa na gruncie prawa UE	7
8. Obszar	8
9. Przedsiębiorca	9
10. Zarządzający obszarami	10
11. Kryteria jakościowe	11
12. Kryteria ilościowe	12
13. Koszty kwalifikowane	13

1 1. Zakres przepisu. W omawianym przepisie ustawodawca wprowadził definicje pojęć używanych w WspierNowInwU, w rozporządzeniu Rady Ministrów z 28.8.2018 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej niektórym przedsiębiorcom na realizację nowych inwestycji (Dz.U. z 2018 r. poz. 1713) oraz w rozporządzeniu Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z 29.8.2018 r. w sprawie ustalenia obszarów i przypisania ich zarządzającym (Dz.U. z 2018 r. poz. 1698). Wprowadzone w przepisie definicje są niezbędne do prawidłowej i zgodnej z regułami wykładni interpretacji ustawy. Mając na uwadze charakter wykładni, należałoby uznać, że definicje określone w słowniczku mają charakter tzw. wykładni autentycznej [*J. Jaworski, A. Prusaczyk, A. Tułodziecki, Ustawa o gospodarce nieruchomościami. Komentarz, Warszawa 2015, kom. do art. 4], tj. pochodzącej od samego ustawodawcy.*

2 2. Zmiany ustawowe. Po wejściu w życie WspierNowInwU art. 2 był zmieniany dwukrotnie. Od 24.6.2020 r. na podstawie art. 66 ustawy z 19.6.2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 1086) obowiązuje zaktualizowana definicja nowej inwestycji. Na podstawie art. 24 ustawy z 29.10.2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób

prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 2105 ze zm.) zmieniono definicję kosztów kwalifikowanych nowej inwestycji.

3. **Nowa inwestycja.** Definicja nowej inwestycji została zmieniona w porównaniu z pierwotnym brzmieniem ustawy i była postulowana przez przedstawicieli doktryny oraz zarządzających SSE. W związku z zmianami obecna definicja pojęcia „nowa inwestycja” jest tożsama z definicją pojęcia „inwestycja początkowa”, wynikającego z art. 2 pkt 49 rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z 17.6.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz.Urz. UE L Nr 187, s. 1 ze zm.). Ustawodawca zastąpił zawarte dotychczas słowo „przedsiębiorstwo” słowem „zakład”. Zmianę należy ocenić pozytywnie. Dotychczasowy przepis i funkcjonowanie pojęcia przedsiębiorstwa powodowało wiele wątpliwości odnośnie do charakteru nowej inwestycji. Przedsiębiorcy mający zakład położony poza lokalizacją nowej inwestycji wyrażali swój sprzeciw w związku z deklarowaniem utworzenia nowego przedsiębiorstwa. Ponadto PomPublNowInwR posługiwało się pojęciem zakładu, co tylko powiększało wątpliwości w zakresie stosowania przepisów.

W stosunku do pierwotnego brzmienia art. 2 wykreślono ustawowe wyłączenie dla braku możliwości wydawania DoW dla przedsiębiorstw, wobec których wszczęte zostało postępowanie upadłościowe lub został złożony wniosek do sądu o ogłoszenie upadłości. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 18 lit. c rozporządzenia Nr 651/2014 pomocy publicznej nie przyznaje się przedsiębiorcom będącym w trudnej sytuacji, tj. takim, gdy przedsiębiorstwo podlega zbiorowemu postępowaniu w związku z niewypłacalnością lub spełnia kryteria na mocy obowiązującego prawa krajowego, by zostać objętym zbiorowym postępowaniem w związku z niewypłacalnością na wniosek jej wierzycieli. Tym samym dotychczasowe brzmienie przepisu nie było istotne z punktu widzenia możliwości udzielenia pomocy publicznej, która dla przedsiębiorców zagrożonych upadłością była niemożliwa.

4. **Nabycie aktywów zakładu.** Dodanie lit. b w art. 2 ust. 1 jest wyrazem dostosowania definicji nowej inwestycji do definicji wynikającej z rozporządzenia Nr 651/2014. Przez nową inwestycję rozumiane jest w pierwszej kolejności nabycie aktywów należących do zakładu, który został zamknięty. Zamknięcie zakładu nie budzi wątpliwości praktyki, związane jest najczęściej z likwidacją przedsiębiorcy lub ogłoszeniem przez niego upadłości [tak również *M. Gosek, A. Szczotkowska*, Pozyskanie, utrata, sukcesja i możliwość zmiany treści zezwoleń strefowych oraz decyzji o wsparciu, w: *M. Gosek* (red.), *Funkcjonowanie przedsiębiorstw w Specjalnej Strefie Ekonomicz-*

Art. 2

1. Ustawa o wspieraniu nowych inwestycji

nej oraz Polskiej Strefie Inwestycji, Aspekty prawne, podatkowe i księgowo, Warszawa 2022]. Powyższe zdarzenia szczegółowo opisane zostały w KSH w przypadku likwidacji spółek oraz w PrUpad. Wątpliwości w powszechnej praktyce budzić może zakład, który zostałby zamknięty, jeżeli nabycie by nie nastąpiło. Należy wskazać, że w takiej sytuacji również za zamknięcie uważa się likwidację przedsiębiorcy lub ogłoszenie jego upadłości. Na marginesie należy wskazać, że pojawiały się w praktyce zarządzających strefami wnioski przedsiębiorców, którzy argumentowali, iż przez nową inwestycję rozumie się również przejęcie w pełni funkcjonującego zakładu z uwagi na chorobę czy też wiek właściciela.

5 5. Brak powiązań. Przedsiębiorca, który nabywa aktywa zakładu zamkniętego, nie może być powiązany ze sprzedawcą. Ustawodawca nie definiuje stopnia powiązania, wydaje się jednak, że należy odnieść wprost do przepisów rozporządzenia Nr 651/2014, którego przepis ustawowy jest odzwierciedleniem. Zgodnie z załącznikiem Nr 1 do ww. rozporządzenia przez przedsiębiorstwa powiązane rozumie się przedsiębiorstwa, które pozostają w jednym z poniższych związków:

- 1) przedsiębiorstwo ma większość praw głosu w innym przedsiębiorstwie w roli udziałowca/akcjonariusza lub członka;
- 2) przedsiębiorstwo ma prawo wyznaczyć lub odwołać większość członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innego przedsiębiorstwa;
- 3) przedsiębiorstwo ma prawo wywierać dominujący wpływ na inne przedsiębiorstwo na podstawie umowy zawartej z tym przedsiębiorstwem lub postanowień w jego statucie lub umowie spółki;
- 4) przedsiębiorstwo będące udziałowcem/akcjonariuszem lub członkiem innego przedsiębiorstwa kontroluje samodzielnie, na mocy umowy z innymi udziałowcami/akcjonariuszami lub członkami tego przedsiębiorstwa, większość praw głosu udziałowców/akcjonariuszy lub członków w tym przedsiębiorstwie.

Zakłada się, że wpływ dominujący nie istnieje, jeżeli inwestorzy wymienieni w ust. 2 akapit drugi nie angażują się bezpośrednio lub pośrednio w zarządzanie danym przedsiębiorstwem, bez uszczerbku dla ich praw jako udziałowców/akcjonariuszy.

Przedsiębiorstwa, które pozostają w jednym ze związków opisanych w akapicie pierwszym za pośrednictwem co najmniej jednego przedsiębiorstwa, lub jednego z inwestorów, o których mowa w ust. 2, również uznaje się za powiązane.

Przedsiębiorstwa pozostające w jednym z takich związków za pośrednictwem osoby fizycznej lub grupy osób fizycznych działających wspólnie również uznaje się za przedsiębiorstwa powiązane, jeżeli prowadzą one swoją działalność lub część działalności na tym samym rynku właściwym lub rynkach pokrewnych.

Za „rynek pokrewny” uważa się rynek dla danego produktu lub usługi znajdujący się bezpośrednio na wyższym lub niższym szczeblu rynku w stosunku do rynku właściwego.

Wykluczone jest ponadto samo przejęcie udziałów lub akcji przedsiębiorstwa, co w praktyce oznaczałoby po prostu przejmowanie przedsiębiorstw przez zmiany w strukturze kapitałowej.

6. Zakład a przedsiębiorstwo. Komentując różnicę między użytym w rozporządzeniu Nr 651/2014 słowem „zakład” a słowem „przedsiębiorstwo”, należy wspomnieć, że w rozporządzeniu Rady Ministrów z 10.12.2008 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom działającym na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenach SSE (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 121) w definicji nowej inwestycji również użyto wyrazu „przedsiębiorstwo” zamiast „zakład”. Powyższe rozporządzenie odgrywa równoważną rolę w stosunku do PomPublNowInwR, będąc rozporządzeniem wykonawczym w stosunku do StrefyEkonU. W taki sposób należy tłumaczyć podobne decyzje ustawodawcy w momencie uchwalania WspierNowInwU. Obecne brzmienie przepisów dostosowało przepisy polskie do unijnych.

7. Pojęcie zakładu i przedsiębiorstwa na gruncie prawa UE. Mając na uwadze różnice między słowami „zakład” i „przedsiębiorstwo”, należy odnieść się do prawa unijnego. Jednakże w tym systemie prawnym również nie znajdziemy definicji pojęcia „zakład”. Dopiero orzecznictwo TSUE wyjaśnia powyższą kwestię. Definicję pojęcia „zakład” sformułowano m.in. w wyroku z 13.5.2015 r. w sprawie C-392/13 oraz w wyroku z 15.2.2007 w sprawie C-270/05. Mimo że wyroki dotyczyły *de facto* dyrektywy Rady Nr 98/59/WE z 20.7.1998 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do zwolnień grupowych (Dz.Urz. UE L Nr 225, s. 16 ze zm.), w świetle braku innych przepisów w tym zakresie należy je odnieść do całego prawa UE. Zgodnie z powyższymi wyrokami pojęcie „zakład” stanowi pojęcie prawa UE i nie może być definiowane przez odesłanie do przepisów państw członkowskich (wyr. C-392/13 w sprawie *Andres Rabal Canas v. NExea Gestion Documental SA, Fondo de Galantia Salarial*, CELEX: 62013CJ0392). W wyroku z 15.2.2007 *Athinaiki Chartopoiia AE*

Art. 2

1. Ustawa o wspieraniu nowych inwestycji

v. L. *Panagiotidis i in.* (C-270/05, CELEX: 62005CJ0270) Trybunał dokonał dalszego wyjaśnienia pojęcia „zakład”, orzekając w szczególności w pkt 27 tego wyroku, że „dla celów stosowania dyrektywy 98/59 «zakład» w ramach przedsiębiorstwa może stanowić w szczególności odrębna jednostka, charakteryzująca się pewną trwałością i stabilnością, powołana w celu wykonania określonego zadania lub zadań i posiadająca zespół pracowników, jak również środki techniczne oraz określoną strukturę organizacyjną umożliwiającą wykonywanie tych zadań. Poprzez wykorzystanie terminów «odrębna jednostka» i «w ramach przedsiębiorstwa» Trybunał wyjaśnił, że pojęcia przedsiębiorstwa i zakładu różnią się od siebie i że zakład stanowi zwykle część przedsiębiorstwa. Nie wyklucza to jednak, aby w wypadkach, w których przedsiębiorstwo nie posiada wielu odrębnych jednostek, zakład i przedsiębiorstwo mogły się ze sobą pokrywać”.

8 8. Obszar. Przez „obszar” ustawodawca rozumie tereny określone w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 3 WspierNowInwU, na których zarządzający obszarem wykonuje zadania określone ustawą. Obszary działania zarządzających obszarami oraz ich podział można porównać do dotychczasowych podstref w myśl StrefyEkonU. W rozporządzeniach wykonawczych do WspierNowInwU obszary określone są jako powiaty, w ramach których działają poszczególni zarządzający. Szerzej na temat obszarów zob. kom. do art. 5.

9 9. Przedsiębiorca. W definicji przedsiębiorcy ustawodawca odsyła do art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z 6.3.2018 r. – Prawo przedsiębiorców (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 162 ze zm.). Zgodnie z PrPrzed przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. Przedsiębiorcami są także wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej. W przypadku każdej z wyżej wymienionych form prowadzenia działalności gospodarczej można ubiegać się o uzyskanie DoW. Za przedsiębiorców w rozumieniu wyżej wskazanego przepisu nie mogą być uznane oddziały przedsiębiorców zagranicznych, gdyż zgodnie z art. 4 ust. 3 PrPrzed zasady podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej przez osoby zagraniczne określają odrębne przepisy. Takim przepisem jest ustawa z 6.3.2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 470). Zgodnie z art. 14 ust. 1 ww. ustawy dla wykonywania działalności gospodarczej na terytorium Rze-

czypospolitej Polskiej przedsiębiorcy zagraniczni z państw członkowskich mogą tworzyć oddziały z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. „Oddział przedsiębiorcy zagranicznego nie posiada statusu samodzielnego przedsiębiorcy, mimo że w określonym obszarze w przepisach prawa może być traktowany jak przedsiębiorca, co w szczególności odnosi się do udzielenia prokury oddziałowej (podobnie *W.J. Katner*, Prawo działalności gospodarczej, s. 151). Działalność w ramach oddziału przedsiębiorcy zagranicznego ma charakter zależny. Prowadzi ona bezpośrednio do powstania praw i obowiązków po stronie przedsiębiorcy zagranicznego. W związku z tym stroną w postępowaniu sądowym w zakresie spraw związanych z działalnością oddziału jest przedsiębiorca zagraniczny. Przedsiębiorca zagraniczny (a nie jego oddział) jest podmiotem uprawnień wynikających z koncesji, zezwoleń czy wpisów do rejestrów działalności regulowanej” [tak: *G. Kozieł* (red.), CEIDG. Przedsiębiorcy zagraniczni w obrocie gospodarczym. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców. Komentarz CEIDG. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców. Przedsiębiorcy zagraniczni w obrocie gospodarczym. Komentarz, Warszawa 2019]. Podobnie uważa też doktryna. „Oddział nie ma osobowości prawnej, a jako że jednocześnie żadna ustawa nie przyznaje mu osobowości prawnej, nie jest on przedsiębiorcą sam w sobie. Oddział jest przedsiębiorcą w sensie majątkowym (art. 55¹ KC), ponieważ jego składniki majątkowe są wyodrębnione i wyraźnie powiązane z działalnością oddziału. Jednak organizacyjnie to tylko część działalności gospodarczej przedsiębiorcy zagranicznego, któremu przypisana jest osobowość prawna” [tak *K. Jakubas, J. Kowalczyk-Fudali*, Tarcza anty kryzysowa: czy oddział przedsiębiorstwa zagranicznego może ubiegać się o dofinansowanie. <https://www.roedl.pl/pl/warto-wiedziec/warto-wiedziec/koronawirus/tarcza-antykrizysowa-czy-oddzial-przedsiębiorstwa-zagranicznego-może-ubiegac-sie-o-dofinansowanie> (dostęp: 23.5.2022 r.)]. Podobnie, chociaż w innej sprawie, stwierdzało Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w piśmie z 30.4.2020 r., Nr DF.III.058.22.2020.PG.

Jednocześnie należy też stwierdzić, że stanowisko przedstawione powyżej nie jest zgodne z literalnym brzmieniem ustawy, tj. art. 31 ust. 1 pkt 1 ppkt h WspierNowInwU, zgodnie z którym w ewidencji gromadzi się dane obejmujące oznaczenie przedsiębiorcy zagranicznego wraz z określeniem jego formy organizacyjno-prawnej oraz siedziby i adresy – w przypadku oddziałów przedsiębiorstw zagranicznych działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Może to oznaczać, że na gruncie WspierNowInwU przewidziano możliwość wydania decyzji o wspieraniu nowych inwestycji,

Art. 2

1. Ustawa o wspieraniu nowych inwestycji

co kłóci się z przywołaną wcześniej definicją przedsiębiorcy. Jednocześnie nie należy wykluczyć, że skoro w ewidencji gromadzi się również dane przedsiębiorców zainteresowanych lokalizacją inwestycji na obszarze, ustawodawca miał na myśli również oddziały przedsiębiorców, które po podjęciu decyzji inwestycyjnej rozważą w ramach przedsiębiorstwa zagranicznego ramy prawne możliwości ubiegania się o DoW.

- 10 10. Zarządzający obszarami.** Zgodnie z przepisami WspierNowInwU zarządzającymi obszarami są zarządzający SSE w myśl art. 20 StrefyEkonU. *De facto* dotychczasowi zarządzający SSE odgrywają obecnie podwójną rolę. Do 31.12.2026 r. nadal będą w imieniu ministra właściwego ds. gospodarki wykonywać kontrolę realizacji warunków zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej oraz wykonywać wszelkie zadania wynikające z StrefyEkonU – z wyłączeniem wydawania zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej (od 15.6.2019 r. zarządzający SSE nie wydają już zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej – art. 45 WspierNowInwU).

Do zadań zarządzających będzie należało m.in.:

- 1) wydawanie opinii w postępowaniach dotyczących zmiany lub cofnięcia zezwolenia;
- 2) prowadzenie spraw z zakresu prawa budowlanego, jeśli starosta właściwy ze względu na położenie podstrefy powierzył zarządzającemu takie zadania, za zgodą wojewody, na podstawie porozumienia;
- 3) składanie oświadczeń w zakresie wykonania lub niewykonania prawa pierwokupu przysługujących zarządzającym zgodnie z art. 8 ust. 2 zd. 2 StrefyEkonU, w zakresie prawa własności i użytkowania wieczystego położonych na obszarze strefy nieruchomości;
- 4) świadczenie usług na podstawie umów o administrowanie strefą zawartych z przedsiębiorcami na podstawie art. 8 ust. 1 i 3 StrefyEkonU;
- 5) wykonywanie innych zadań, które co do zasady zbieżne są z zadaniami wynikającymi z ustawy o wspieraniu nowych inwestycji.

Wszystkie nowe zadania zarządzających wynikają z WspierNowInwU i zostaną szczegółowo opisane w kom. do art. 7.

- 11 11. Kryteria jakościowe.** Przez kryteria jakościowe ustawodawca rozumie warunki zgodności ze średniookresową strategią rozwoju kraju, o której mowa w ustawie z 6.12.2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1057 ze zm.). Szeroko o kryteriach jakościowych zob. kom. do załącznika Nr 1 do PomPublNowInwR.

12. Kryteria ilościowe. Kryteria ilościowe, jakie muszą spełnić przedsiębiorcy, to minimalne koszty inwestycji uzależnione od poziomu bezrobocia w powiecie, w którym ma być realizowana nowa inwestycja, szczegółowo określone w PomPublNowInwR. W przypadku, gdy inwestycja położona jest na obszarach dwóch powiatów, poziom bezrobocia ustalony jest na podstawie kryterium powierzchni inwestycji. Decydujące znaczenie ma wielkość nieruchomości. Tam, gdzie powierzchnia inwestycji jest większa, na podstawie stopy bezrobocia w tym powiecie ustala się kryterium ilościowe. W tym zakresie należy wskazać, że ustawodawca przyjmuje fikcję dopuszczalności wydania DoW dla przedsiębiorcy działającego na terenie dwóch powiatów. Nie sprecyzował jednakże, czy założeniem było obejmowanie inwestycji na terenach spójnych terytorialnie, czy też wystarczające jest uznanie, że inwestycja może być zlokalizowana na więcej niż jednej nieruchomości, jeżeli jest uznawana za jeden zakład. W ocenie komentujących każdy taki przypadek należałoby analizować jednostkowo, a podstawowym kryterium uznania inwestycji położonej na dwóch terenach jest nierozzerwalność technologiczna i uznanie dwóch lokalizacji za jeden zakład. Szerzej o kryteriach ilościowych zob. kom. do art. 14 oraz § 4 PomPublNowInwR.

13. Koszty kwalifikowane. Jako koszty kwalifikowane inwestycji ustawodawca określał do tej pory:

- 1) koszty inwestycji kwalifikujące się do objęcia pomocą publiczną z tytułu nowej inwestycji, pomniejszone o naliczony podatek od towarów i usług oraz o podatek akcyzowy, poniesione w okresie ważności DoW, lub
- 2) dwuletnie koszty pracy, jakie mogą być uwzględnione przy określaniu maksymalnej pomocy publicznej, ponoszone w okresie ważności DoW.

Po nowelizacji ustawy od 1.1.2022 r. obowiązuje nowa definicja:

- 1) koszty inwestycji kwalifikujące się do objęcia pomocą publiczną z tytułu nowej inwestycji, z wyłączeniem kosztów poniesionych na samochody osobowe, środki transportu lotniczego, tabor pływający oraz inne składniki majątku służące głównie celom osobistym przedsiębiorcy, a w przypadku przedsiębiorcy będącego spółką handlową – głównie celom osobistym jej wspólnika albo akcjonariusza, pomniejszone o naliczony podatek od towarów i usług oraz o podatek akcyzowy, jeżeli możliwość ich odliczeń wynika z odrębnych przepisów, lub
- 2) dwuletnie koszty pracy poniesione przez przedsiębiorcę na tworzenie określonej liczby nowych miejsc pracy, przez określony czas, w związku z realizacją nowej inwestycji, jakie mogą być uwzględnione przy określaniu maksymalnej pomocy publicznej.

Art. 2

1. Ustawa o wspieraniu nowych inwestycji

W obu przypadkach ustawodawca wskazuje koszty poniesione w okresie ważności DoW.

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że ustawodawca, definiując w WspierNowInwU koszty kwalifikowane inwestycji, jednoznacznie określił, co dokładnie trzeba przez te koszty rozumieć. Ustawodawca wyszedł ze słusznego założenia, że brak takiej definicji powodował wątpliwości interpretacyjne na gruncie StrefyEkonU. W obecnie obowiązującym stanie prawnym koszty kwalifikowane określone są w sposób precyzyjny. Poprzez koszty kwalifikowane inwestycji ustawodawca rozumie zarówno koszty inwestycji (nabycie nieruchomości, nabycie lub wytworzenie środków trwałych), jak również dwuletnie koszty pracy. Używając spójnika „lub”, ustawodawca, działając zgodnie z zasadami logiki prawniczej, stwierdza, że kosztami kwalifikowanymi inwestycji mogą być: tylko koszty inwestycji, tylko dwuletnie koszty pracy, jak i łącznie koszty inwestycji i dwuletnie koszty pracy. Jest to fundamentalna zmiana w stosunku do regulacji w StrefyEkonU. Na gruncie ówczesnych przepisów przedsiębiorca był zobowiązany do dokonania na terenie strefy inwestycji przewyższającej określoną kwotę (art. 16 ust. 2 pkt 2 StrefyEkonU). Obecnie przedsiębiorca zobowiązany jest ponieść w określonym terminie koszty kwalifikowane nowej inwestycji. Tym samym przedsiębiorca, deklarując nowo zatrudnionych pracowników do deklarowanych kosztów kwalifikowanych inwestycji w rozumieniu dotychczasowych przepisów, może dodać także dwuletnie koszty pracy. W nowelizacji ustawy i ww. przepisu zmiany w tym zakresie również nie nastąpiły.

Definicja kosztów kwalifikowanych inwestycji jest istotna ze względu na dwie okoliczności:

- 1) deklarowane koszty kwalifikowane nowej inwestycji;
- 2) spełnienie kryteriów ilościowych.

Pierwsza możliwość kwalifikacji kosztów została opisana wyżej. Ponadto istotna jest okoliczność możliwości dodania kosztów kwalifikowanych nowej inwestycji stanowiących koszty pracy w celu spełnienia warunku dotyczącego osiągnięcia kryteriów ilościowych. Obowiązek spełnienia kryteriów ilościowych opisany jest w § 4 ust. 2 PomPublNowInwR. Przykładowo, zgodnie z pkt 1 powyższego przepisu, w przypadku realizacji nowej inwestycji w powiecie, w którym stopa bezrobocia jest równa albo niższa od 60% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju, duży przedsiębiorca zobowiąże się do poniesienia kosztów kwalifikowanych nowej inwestycji w wysokości co najmniej 100 mln zł. Tym samym przedsiębiorca może zakwalifikować 95 mln zł jako nakłady inwestycyjne, a pozostałe 5 mln zł dodać jako koszty pracy i w takim przypadku spełnia warunek dotyczący kryterium ilościowego.

Mając na uwadze koszty kwalifikowane nowej inwestycji, należy pamiętać o treści § 5 ust. 1 PomPublNowInwR, zgodnie z którym maksymalną dopuszczalną wielkość pomocy publicznej na realizację nowej inwestycji określa się albo jako koszty nowej inwestycji, albo dwuletnie koszty pracy. W praktyce oznacza to, że koszty kwalifikowane inwestycji mogą być dodawane w celu spełnienia warunków dotyczących spełnienia kryteriów ilościowych. Nie oznacza to jednak, że następuje kumulacja kosztów nowej inwestycji oraz wsparcia z tytułu zatrudnienia. W tym przypadku ustawodawca użył spójnika „albo”. W związku z powyższym nie ma wątpliwości, że deklarując koszty kwalifikowane nowej inwestycji, co ma przede wszystkim znaczenie przy ustalaniu spełnienia kryterium ilościowego, przedsiębiorca może doliczać koszty inwestycji oraz dwuletnie koszty pracy. Jednakże z pomocy publicznej może korzystać z tytułu wyższej kwoty kosztów: nowej inwestycji albo dwuletnich kosztów pracy nowo zatrudnionych pracowników.

Mając na uwadze dotychczasową praktykę zarządzających, należy wskazać, że interpretacje dotyczące doliczania kosztów pracy do kosztów kwalifikowanych nie są jednoznaczne. Wydaje się jednak, że przepisy skonstruowano w taki sposób celowo i należy je rozumieć w taki sposób, jak powyżej opisano.

W wyniku nowelizacji definicji kosztów kwalifikowanych ustawodawca posłużył się przesłanką negatywną, precyzując nabycie jakich środków trwałych nie może być uznane za koszt kwalifikowany. Powyższe jest potwierdzeniem dotychczasowego stanowiska organów skarbowych oraz wyroków sądów administracyjnych. Tym samym wyłączone z kosztów kwalifikowanych uznane zostały koszty poniesione na:

- 1) samochody osobowe;
- 2) środki transportu lotniczego;
- 3) tabor pływający;
- 4) inne składniki majątku służące głównie celom osobistym przedsiębiorcy a w przypadku spółki prawa handlowego służące głównie celom osobistym jej wspólnika lub akcjonariusza.

O kosztach nabycia samochodów osobowych Minister Finansów pisał już w objaśnieniach podatkowych z 6.3.2020 r. dotyczących sposobu ustalenia dochodu zwolnionego z opodatkowania podatkiem dochodowym, osiągniętego z działalności gospodarczej określonej w decyzji o wsparciu, o której mowa w ustawie z 10.5.2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji. „Zakup samochodu osobowego dla członków zarządu nie może być uznany za koszt kwalifikowany, gdyż z jego użytkowaniem nie jest związana realizacja żadnej

Art. 3

1. Ustawa o wspieraniu nowych inwestycji

formy nowej inwestycji” (s. 19 ww. Objasnień podatkowych MF). Przez środki transportu lotniczego należy rozumieć samoloty oraz helikoptery, natomiast przez tabor pływający – statki, jachty, katamarany itp.

Wątpliwości budzić mogą inne składniki majątku służące głównie celom osobistym przedsiębiorcy. W takim wypadku mamy do czynienia z niezdefiniowanym, nieokreślonym katalogiem środków trwałych, których nabycie nie będzie kosztem kwalifikowanym. Za przykład można podać komputery, które służyć będą tylko celom osobistym przedsiębiorcy. Tak szeroka definicja powodować będzie szereg wątpliwości interpretacyjnych oraz możliwych sporów między przedsiębiorcą, organami skarbowymi, a także zarządzającymi SSE, którzy będą kontrolować warunki DoW [tak: *M. Wcisło*, Polski Ład i jego wpływ na zasady aplikowania oraz korzystania ze zwolnienia podatkowego w związku z realizacją nowej inwestycji na podstawie decyzji o wsparciu w ramach Polskiej Strefy Inwestycji, BISP 2021, Nr 11].

Ponadto w przypadku dwuletnich kosztów pracy ustawodawca dookreślił, że są to koszty na tworzenie określonej liczby miejsc pracy, w związku z realizacją nowej inwestycji, co wyraźnie wskazuje, iż mają to być nowi pracownicy.

Art. 3.² [Zwolnienie od podatku dochodowego]

1. Wsparcie na realizację nowej inwestycji, zwane dalej „wsparciem”, jest udzielane w formie zwolnienia od podatku dochodowego, na zasadach określonych odpowiednio w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych albo w przepisach o podatku dochodowym od osób fizycznych.

2. Przepisy o podatku dochodowym od osób prawnych albo przepisy o podatku dochodowym od osób fizycznych stosuje się również do dochodów z praw własności intelektualnej osiągniętych przez przedsiębiorców realizujących nową inwestycję na podstawie decyzji o wsparciu.

Spis treści

	Nb
1. Zwolnienie od podatku dochodowego	1
2. Wyłączenia	2
3. Przesłanki udzielenia wsparcia	3
4. Wątpliwości interpretacyjne	4

² Art. 3 oznaczenie ust. 1 i ust. 2 dodane ustawą z dnia 29.10.2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 2105), która wchodzi w życie 1.01.2022 r.

5. Interpretacja ogólna oraz objaśnienia podatkowe dotyczące sposobu ustalania dochodu zwolnionego	5
6. Dochody z praw własności intelektualnej	6
7. Klauzula antyoptimalizacyjna	7
8. Złoża kopalin	8

1. Zwolnienie od podatku dochodowego. Wsparcie, stanowiące pomoc publiczną, jakie uzyskuje przedsiębiorca posiadający DoW na realizację nowej inwestycji, udzielane jest w formie zwolnienia od podatku dochodowego, za zasadach opisanych w art. 21 ust. 1 pkt 63 b PDOFizU oraz art. 17 ust. 1 pkt 34a PDOPrU. Zwolnieniu z opodatkowania podatkiem dochodowym na podstawie wymienionych przepisów podlegają dochody podatnika z działalności gospodarczej osiągnięte z realizacji nowej inwestycji określonej w DoW i uzyskane na terenie określonym w tej decyzji, przy czym wielkość pomocy publicznej udzielanej w formie tego zwolnienia nie może przekroczyć wielkości pomocy publicznej dla przedsiębiorcy, dopuszczalnej dla obszarów kwalifikujących się do uzyskania pomocy w największej wysokości, zgodnie z odrębnymi przepisami. Jak wskazano w uzasadnieniu do WspierNowInwU, ustawodawca dokonał zmiany brzmienia przepisów podatkowych w celu ich uszczelnienia i doprecyzowania ze względu na pojawiające się wątpliwości interpretacyjne.

2. Wyłączenia. Istnieją ustawowe wyłączenia dotyczące możliwości uzyskania zwolnienia. Zwolnieniu podatkowemu nie podlegają:

- 1) dochody podatników, których celem statutowym jest działalność naukowa, naukowo-techniczna, oświatowa, w tym również polegająca na kształceniu studentów, kulturalna, w zakresie kultury fizycznej i sportu, ochrony środowiska, wspierania inicjatyw społecznych na rzecz budowy dróg i sieci telekomunikacyjnej na wsi oraz zaopatrzenia wsi w wodę, dobroczynności, ochrony zdrowia i pomocy społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej inwalidów oraz kultu religijnego – w części przeznaczony na te cele;
- 2) dochody kościelnych osób prawnych:
 - a) z niegospodarczej działalności statutowej; w tym zakresie kościelne osoby prawne nie mają obowiązku prowadzenia dokumentacji wymaganej przez przepisy OrdPU,
 - b) z pozostałej działalności – w części przeznaczony na cele: kultu religijnego, oświatowo-wychowawcze, naukowe, kulturalne, charytatywno-opiekuńcze oraz na konserwację zabytków, prowadzenie

Przejdź do księgarni →